

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobkyně: D. N., zastoupené Mgr. Radomírem Bašnárem, advokátem se sídlem Brno, Joštova 4, proti žalovanému: Ministerstvo vnitra, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 2. 2005, čj. 55 Az 27/2004 – 28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.**
- II. Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.**

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně jako stěžovatelka domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Brně, jímž byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 7. 1. 2004, čj. OAM-5112/VL-10-K01-2003. Tímto (posledně uvedeným) rozhodnutím nebyl stěžovatelce podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu) udělen azyl a současně bylo vysloveno, že se na ni nevztahuje překážka vycestování podle ustanovení § 91 zákona o azylu. Rozsudek krajského soudu vycházel ze skutečnosti, že žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav a napadené rozhodnutí je v souladu se zákonem.

Stěžovatelka v kasační stížnosti uplatňuje důvod obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen „s. ř. s.“ Tvrdí,

že důvody, které ji vedly k odchodu z vlasti a k podání žádosti o azyl, jsou dostatečné k udělení azylu podle § 12 a § 14 zákona o azylu. Do České republiky poprvé přicestovala v roce 1997, a to na základě pracovního povolení. Poté odjela zpět do Mongolska na dovolenou a vrátila se zase zpět do České republiky. V roce 2000 jí v Mongolsku onemocněl otec; vypůjčila si peníze, aby za ním mohla odcestovat. V Mongolsku však díky špatné ekonomické situaci nemohla sehnat žádnou práci a neměla tak možnost vydělat si peníze na letenku zpět do České republiky. V Mongolsku si vypůjčila peníze, aby se mohla vrátit zpět do České republiky, a nyní jí v případě, že se vrátí zpět do Mongolska, hrozí útoky ze strany věřitelů, kteří po ní mohou půjčené peníze vymáhat i za pomoci násilí. V případě návratu do Mongolska má stěžovatelka vážné obavy o svůj život. Domnívá se, že řízení před správním orgánem trpí vadami, pro které měl soud, který ve věci rozhodoval, napadené správní rozhodnutí zrušit, popřípadě vyslovit jeho nicotnost. Ze strany správního orgánu se dle stěžovatelky jedná o zásadní porušení ustanovení § 33 odst. 2 správního řádu, kdy stěžovatelce nebyla dána možnost, aby se vyjádřila k podkladům, na základě kterých správní orgán rozhodoval, dále se jedná o porušení ustanovení § 47 odst. 5 správního řádu, kdy rozhodnutí správního orgánu vykazuje závažné nedostatky způsobující nicotnost tohoto rozhodnutí. Odkazuje na obsah své žaloby, kde se podrobněji procesními vadami, kterých se měl dopustit správní orgán, zabývala. Navrhuje, aby napadené rozhodnutí soudu prvního stupně bylo zrušeno; současně požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Neshledal důvody ani k přiznání odkladného účinku.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatelka chráněna před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatelky žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že stěžovatelka podala dne 9. 10. 2003 návrh na zahájení řízení o udělení azylu, ve kterém uvedla, že do České republiky přicestovala poprvé v roce 1997 a to z jediného důvodu, za práci. Zde žila do dubna 2000 a pak odjela, na jeden měsíc, zpět do Mongolska. Tam si vypůjčila, od soukromé osoby, 3000 USD a ihned odjela zpět do České republiky, kde chtěla opět pracovat. Od července 2000 žije v České republice; nyní žádá o azyl kvůli legalizaci pobytu. Při pohovoru k návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území České republiky dne 20. 11. 2003 uvedla, že bezprostřední pohnutkou k odchodu z vlasti byly ekonomické problémy. V Mongolsku nemohla najít práci a neměla prostředky na živobytí; proto se rozhodla odejít pracovat do zahraničí. Žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 1. 2004, čj. OAM 5112/VL-10-K01-2003 stěžovatelce azyl neudělil, neboť nesplnila podmínky ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu.

Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec: a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Stěžovatelka v průběhu správního řízení ani řízení před soudem nikdy neuvedla, že by byla v Mongolsku jakkoli pronásledována, ani že má obavu z pronásledování z některého z důvodů uvedených pod písmenem b) výše citovaného ustanovení. Naopak jako důvody odjezdu z Mongolska uvedla pouze ekonomickou situaci a snahu legalizovat svůj pobyt v České republice. Ustanovení § 13 odst. 1 zákona o azylu umožňuje v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi azylanta jemuž byl udělen azyl podle ustanovení § 12 nebo § 14 zákona o azylu, i když v řízení o udělení azylu nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu podle ustanovení § 12 citovaného zákona. Ustanovení § 13 odst. 2 téhož zákona pak stanoví, kdo se rozumí rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny. Stěžovatelka však nikdy neuvedla, že by nějaký její rodinný příslušník byl azylantem a tato skutečnost ani nevyplynula ze správního spisu; proto žalovaný zmínil tento azylový důvod jen obecně. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu lze udělit azyl za situace, kdy v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, a to v případě hodném zvláštního zřetele. Ze správního spisu není zřejmé, že by stěžovatelka o udělení azylu z humanitárních důvodů požádala, správní orgán tak tuto možnost vážil rovněž jen z obecného hlediska, když vycházel z tvrzení o důvodech azylu.

Obecně lze k tzv. humanitárnímu azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu uvést, že jeho udělení je zcela věcí volné úvahy správního orgánu včetně úvahy o tom, zda jde o případ hodný zvláštního zřetele, protože na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok. Žadatel o azyl tudíž neudělením azylu z humanitárního důvodu nemůže být zkrácen ve svých právech. Soudu tak nepřisluší přezkoumávat, zda zde byly humanitární důvody či nikoli, to je věcí oprávnění správního orgánu, soud rozhodnutí o humanitárním azylu přezkoumává pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů, věcně jen v tom směru, zda správní orgán nepřekročil meze stanovené zákonem.

Nepřípustné, byť z jiného důvodu, jsou i námitky směřující proti postupu žalovaného při vedení řízení a při vydávání rozhodnutí: jsou totiž založeny na tvrzeních tak nekvalifikovaných, že je nelze považovat za řádně uplatněný kasační důvod (neboli tzv. stížní bod) ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s., kterým by se zdejší soud mohl zabývat. Stížní bod musí zpravidla zahrnovat jak skutkové, tak právní důvody, pro něž stěžovatel považuje rozhodnutí soudu za nezákonné. Pouhá paragrafová či slovní citace některého zákonného ustanovení tak jako stížní bod neobstojí, stejně jako nepostačí, když stěžovatel označí rozhodnutí správního orgánu či soudu jako vadné, nezákonné či nicotné a odkáže přitom na zákonné ustanovení. Právě toho se však stěžovatelka dopustila, neboť k námitce, podle níž nebyla seznámena s podklady pro rozhodnutí, nedodala kromě citace zákonného ustanovení nic bližšího. Nezmínila se o průběhu pohovoru před žalovaným, po jehož skončení mívají žadatelé o azyl možnost seznámit se s četnými dokumenty, neuvedla, zda pro ni byly některé pasáže rozhodnutí žalovaného překvapivé, neupřesnila, ve které fázi řízení žalovaný podle ní pochybil a jak. Rovněž tvrzenou nicotnost správního rozhodnutí způsobenou jeho závažnými nedostatky vymezila jen odkazem na zákonné ustanovení. Již jen z jeho znění je zřejmé, že bez dostatečné konkretizace nelze tuto námitku přezkoumat: dovolané ustanovení § 47 odst. 5 správního řádu totiž upravuje několik náležitostí správního rozhodnutí a stěžovatelka ani nenaznačila, kterou z nich v napadeném rozhodnutí postrádá, natožpak aby zdůvodnila, proč ona údajně chybějící náležitost zakládá nicotnost rozhodnutí. Obě tyto námitky jsou tedy tzv. jinými důvody, které rovněž způsobují nepřípustnost kasační stížnosti (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. března 2006

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu